

Виходить у Львові
щодня (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: уліця
Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
звертають ся лиш на
окреме жадане і за зложенем
оплати поштової.

Реклямації
везапечатаві вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата

у Львові в агенції
дневників пасажа Гаве-
мана ч. 9 і в н. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ —40
Поодиноке число 2 с.

З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ —90
Поодиноке число 6 с.

Вісті політичні.

*Строчи монархів в Ішль. — З Угорщини. —
Події в Росії і російсько-япаськ: переговори ми-
рові. — Справа норвегко-шведської уни.*

Нині приїжджає до Ішль англійський король Едвард. Гостина короля Едварда не має ніякого значіння політичного, а бодай урядово-політичного; она задержить характер чисто приватний і довірочний, а ддятого при тій стрічи не буде й міністра гр. Голуховського. Король зложить лиш цісареві при нагоді его 75-літніх уродин свою гратуляцію і завтра перед полуднем виїде до Марієнбаду. Ходить чутка, що король по повороті з Марієнбаду відвідає в Імунден князя Кумберляндського і королеву ганOVERську.

Правительство угорске зачинає остро виступати против тих властей муніципальних і комітатських, що ставлять опір розпорядженням правительства. Так скасувало міністерство ухвалу неоградського комітату, котре спротивилось покликуюванню резервістів за помічю почти і афішів розліплюваних на касарнях, уважаючи, що таке поступоване правительства єсть незаконне. Правительство в своїм розпорядженню

каже, що закон військовий не постановляє, як треба покликуювати і се рішає міністерство крайової оборони, а коли власти цивільні старають ся тому перешкодити, то они ддяють против закона і зато грозить їм кара, яку визначає закон за підбурюванне. Характеристичне єсть, що всі резервісти будапештєнского полку гонведів без покликуюваня явили ся і розпочали вже вправи. В Хорватії хотіли власти військові скликати резервістів листами висланими поштою, але не могли, бо почта звертала листи з заміткою, що не може їх доручити адресатам. Власти військові постановили вислати рекомандовані листи за зворотними рецєпісами. В такім случаю почта обовязана відшукати адресата і доручити ему лист. Як удасть ся сей новий і дорогий спосіб покликуюваня до війська, покаже найближша будучність.

Указ царя оповіщуючий установленє державної думи не появил ся в день уродин наслідника престолоа 12 с. м., а ті, що все ще мають надію на царську ласку, сподівають ся его на день 22 с. м. яко день хрестин наслідника престолоа. Все одно однакже, коли той указ появить ся; постуцу і пільги він не принесе, се здаєсь вже бути певною річю. Ходить також чутка, що цар вже підписав маніфест до народу о скликаню державної думи, виготовлений Побідоносцевом і що маніфест той має бу-

ти кожної хвилі оголошений. Урядники сенату одержали вже знак, щоби кожної хвилі ожидали маніфесту. Друкарня державна вже прилагодила ся. Вижидають мабуть ще лиш вістей від Віттого з Порсмес. Може бути, що верховодячі круги радять оголосити маніфест рівночасно з вістю, яка наспіє о заклоченю мира, щоби тим способом прикрити можливе зле вражінє того договора. Здаєсь однак і певність стає щораз більша, що проєкт в справі державної думи не буде того рода, щоби міг зробити добре вражінє. Вже то само, що наради над поправками відбували ся під проводом Побідоносцева, каже ясно, чога можна сподівати ся. Також і ту постанову, щоби маніфест був оголошений в Петербурзі, а не в Москві, уважають за побіду реакції. Найважнійшою з поправок в проєкті Булігіна єсть мабуть побільшенє числа послів зі стану селяньського. Той ніби парламент російський має числити 495 послів і буде збирати ся на засіданя що пять літ! Мабуть за чосто як для російської бюрократії; раз на 25 літ було би може практичнійше.

З Одеси доносять, що тамозна рада громадска вручила генерал-губернаторови пропамятне письмо, в котрім вказує на то, що всяка законна робота стала ся неможливою. Рада громадска протестує відтак против заточєня адвоката Цергамента і ректора університету

11)

Норвегія і Швеція.

(Історично-єтнографічна розвідка. —
Написав К. Вербін).

Часть друга.

III.

В Делярні. — Густав Ваза. —
Штокгольм.

Знаючи план міста, зачинаємо по нїм розглядати ся. Але в Штокгольмі робить ся то зовсім инакше, як в иньших містах. Насамперед то, що називаємо „займавостями“, та й то, що деінде називають осередком руху, лежить тут досить при куші. То все крутить ся тут около тої сторони до Норрбро, згаданий вже міст межи замком а парадною площею, около площі Густава Адольфа, півострова званого Блязігольмен і на конєць ще принагідно около головної уліці Дроттнінггата (уліця королевої), котра тут кінчить ся. Далекі передмістя не мають нічого замітного.

В своїм роді особливо представляє ся штокгольмське старе місто, положене зараз за замком а виходяче над милярську пристань. Дуже вузкі, повні малих крамів уліці, на котрих буває великий рух, перетинають ціду сїть ще вузких, по найбільшій часті таких брудних, що аж чорні, уличок, в котрих світять ся в темряві ясно помальовані вивіски, опові-

щаючи всілякі готелі. Цілий Штокгольм єсть поділений „на квартири“, з котрих кожде займає досить малу часть ґрунту і має свою окрему назву. Хочє ся сьміяти, коли в таких старосвітєських заулках стрічає ся такі назви як „квартира Пандора“, „Лятона“¹⁾ і т. п. Особливо великий рух, іменно же вечером, буває недалеко площі Густава Адольфа а також і на площі Кароля XII, припираючій до води, з великою статуєю того короля в командуючій поставі. Зараз по за тим памятником тягне ся також досить оживлений город Кунгстрідґарден. Дами суть поубирані дуже елегантно, а хоч тут не панує вже виключно лиш білявий тип, то все-таки можна побачити значне число незвичайно красних білявих жєнщин і дівчат, а до того ще й дуже високого росту. Величина тіла впадає й у мужчин в очи, а між ними особливо у офіцирів і служби поліційної.

Уніформи офіцирів від піхоти суть зовсім такі самі як прускі, а в кавалерії шапочка і чаконгадують то французькі то австрійські типи, особливо же між старшими офіцирами можна стрігити дуже часто тип пруского штабового офіцира. Поліцияни носять на голові шолом, подібний до того, як в прускій артилерії, довгі темні кабати і легко вигнену шаблю з шкіряною похвою украшеною богато металем; то по більшій часті хлопи як дуби, молоді і хороші а свою службу сповняють з вигідним спокоєм. У жіночої служби видко дуже часто лек-

¹⁾ Назви ті взято з грецької мітології: Пандора — у Греків перша жінка на землі, Лятона — грецька богиня.

завдеку та ретвіцку ношу. Іноді, але не надто часто, вирине десь на уліці і якийсь волоцюга в лахах і з піяцким лицем.

Коли роздивити ся по склепах, то пізнати зараз, що тут місто збитку. Але й тут в артистично украшєних реставраціях переважає пиво; коли же побачити, що хтось пє вино підправлене добре спіритусом, то можна напевно сказати, що то Німець з північної Німєччини, котрому здає ся, що то дуже по паньски пити лиш вино. За то можна тут ще більше як де-небудь иде в Швеції побачити веселе товариство, мужчини і дами, що заливвають ся шведским пуншом, підпущеним більше або менше содовою водою. Реставрації і господи замкають і тут вже о півночи, але уліцями, противно як у нас, відбувають ся аж до сеї пори а що найменше до 11 год. проходи. Загальний образ руху на уліцях під взглядом его густоти та їзди кінського трамваю і фіякрів буває тут майже такий самий як в Монахові; але коли говорять ся о руху, то треба мати на увазі також і рух на воді. Та о тім пізнійше, а тепер ходім на Сканзен.

На острові Дюрґарден — слово се значить „звіринець“ — сїдаємо на залізницю і вагоном, котрий тягне дротянна ливва, ідемо на Сканзен. То, що тут окремо від звіринця називає ся „Сканзен“, то місце для забави а заразом і для науки, а основатель того, др. Гацеліус, назвав „музеєм на вільнім воздуху“. Отже той музей, по котрім тепер ходимо, то мішанина звіринця з паноптікум з виразним народним культурно-історичним характером. Тут видимо насамперед родину Японців зі

— **Нова лінія трамваю електричного у Львові.** Яка мала бути ще сего року поведена аж до Кульнаркова, не буде вже сего року будувати ся, а то ддятого, що спілка, яка старала ся о будову сеї лінії, не зложила доси фонду гаранційного і фонду на покриття страт в першім році. Так отже трамвай електричний не буде сего року вже будувати ся, а нема також певности, чи й в слідуєчій році будуть его будувати, бо не знати, чи згадана спілка схоче і зможе зложити фонд на покриття есентуальних страт в перших роках. Але за то ціна ґрунтів в сторонах, куди має будувати ся новий трамвай, пішла есґрашено в гору і спекуляція удала ся. Треба уміти робити інтерес, в тім то й ціла штука!

— **Огонь.** В Буську згоріло дня 7 с. м. 22 домів. Огонь був підложений. — В Бродах при ул. Юридика згоріли три деревляні будинки; причина огню неввістна. — З Камінки струмилової доносять: Дня 11-го с. м. вибух в німецькій колонії „Сапіжанка“ в стодолі тамашного війта огонь, котрий розширив ся на сусідні будинки і хати та знищив до послідного 15 господарів. Шкода есть дуже значна. Причина огню неввісліджена.

— **Град.** З Долини доносять, що дня 7 і 8 с. м. витокв град всю царину в Кальнім, долиньського повіта. Через два дни лежав лід повніше місток, а місцями не лишив нічого більше, як голу землю.

— **Смерть під грому.** Підчас тучі, яка оногди лютила ся в охрестности Стрия, сховало ся на поли під полукілки двое дівчат, що жили на поли у Іллі Груцака: Каська Павула і Настя Дачько. Під той полукілок хотіла сховати ся також працююча недалеко Розалія Дубиківна. В хвили коли була віддалена від полукілка може лиш на два кроки, вдарив ґрім і забив всі трое дівчат на місци.

— **Смерть від укушеня комара.** У відецьким шпиталі гаряизоновім помер сими днями полковник генерального штабу Шірмбек від укушеня комара. Покійник вибрав ся був перед двома тижнями верхом на прохід в сторону Відня. По дорозі укусив его комар в карк. Зразу не уважав він на то, аж коли тіло в тім місци, де комар укусив, зачало щораз більше пухнути, пішов він до гарнізонового шпиталю, де зроблено операцію. То було однак вже за пізно, бо настало зараженя

шведским королем в Горках і там уложили плян спільного ділання. Мазепа обіцяв ся дати поміч королеви. Тимчасом довідав ся о тім цар і казав своему войску здобувати Батурын, резиденцію Мазепи. Тут взяли Росіяни 40 пупок і то опісля вплинуло найбільше на битву під Полтавою. До того ще й спалили були Росіяни великий маґазин з запасами пригатовленими для Шведів. Дня 27 січня 1709 р. прийшло було до битви Шведів з Росіянами під Полтавою. Мазепа мав зі своїми козаками крити артилерію і підпирати приступ на російскі укріплення. Задля браку пушок приступ той не удав ся і Кароль XII. мусів разом з Мазепою втікати до Туреччини. Дня 12-го липня переплили они через Дністер, а Мазепа, як кажуть, перевіз ще щасливо на другий бік дві бочівки дукатів. Дня 22 вересня помер Мазепа в Бендерах і тут відправлено похорон, а тіло его зложено в Ясах до гробу. Кароль XII. остав ся був ще в Туреччині, але відтак перебраний і назвавшись Кароль Фріш втік через Австрію і Німеччину назад до Швеції. Пізнійше у війні з Норвегією погіб він дня 11 грудня 1718 р. при облозі міста Фредерікґальд від кулі неприятеля, котра поцілила его в саму голову.

В третій вижи стоїть домовина з Бернадотта, основателя теперішньої династії, а під землею знаходять ся гробниці теперішньої пануючої родини.

При улиці Дроттнінґґата знаходять ся в різних наймлених домах, — бо музей ще не побудований, дуже богаті і цінні збірки, що відносять ся до житя народного, а іменно: стільці, скрині, шафи, вироби з дерева і металю, всіляка домашня знадоба, ткацькі варетати, коловороты, карити, сани, упряж кінська, церковні ризи з католицьких часів, меч ката, кайдани, всіляка ноша виспих станів з 17. і 18. столітя; наконець ціла аптика з 18-го столітя з цілим лабораторієм, з коробками і флашчинками, на котрих знаходять ся написи давних ліків. Так отже творять всі тоті збірки ра-

крови, а в наслідок того і смерть. Перед чотирма роками згинув в той сам спосіб у Відні кацельмайстер Крацель.

— **Затроєне грибами.** Із Збаража доносять, що в громаді Лубінки того-ж повіта, померли сими днями найвисьшій довитих грибів четверо людей, а то тамашний господар 34-літній Яцко Шшула і трое его дїттей.

— **Убийство.** В Шадім під Самбором дня 10 с. м. вечером пробив Гринько Качор, каліка на одну ногу, але чоловік небезпечний, бо вицущений недавно з криміналу в Станіславові, свого шурина Йосифа Бориса так, що той впав відразу неживий на землю; тим самим ножем зранив ще й Костя Бориса. По довершенім злочині поїхав слідуєчого дня до сьвіта замовленим возом до Самбора, де чекав на лікаря, ябби то ддятого, щоби дати собі відняти собі ногу. Тут в Самборі арештував его жандарм і відставив до суду.

— **Добрый „камрат“.** Дмитро Адамович з Яричева нового покликаний яко резервіст до вправ войскових при 30 полку піхоти, пішов вчера до Львова. За жовківською рогаткою стрітив ся він з своїм „камратом“, також резервістом 30 п. п. з Малехова, покликаним на вправи, Іваном Коморовским. Маючи якийсь інтерес до залагодженя попросив він Коморовского, щоби той допильнував ему скринки, аж він верне. Коли Адамович за хвилику вернув, застав „камрата“, як він перевертав в скринці, розбивши колодку; пізнійше переконав ся він, що із скринки пропало також 20 корон. Адамович казав тоді арештувати камрата. Коморовский вицпирив ся на поліції всего; тут списано з ним протокол і відставлено до команди 30 полку.

Телеграми.

Відень 15 серпня. Wiener Ztg. оповіщує: Цісар дарував останню кару 3 вязням в карнім заведеню для мужчин у Львові, 1 в жіночім

зом з королівською збройницею і музеєм одїжки та з музеєм півночи, в котрім містять ся збірки з найдавнійших доісторичних часів ніби один великий музей, що обнимає ціле шведске жите народне від найдавнійших часів аж доси. Але на тім ще не кінчить ся огляд всіх займавостий Штокгольму підчас нашої гостини в сім місті. А на щож кораблі? Ідїм на море і придивім ся там житю народному в рамках вільної природи.

IV.

На Миллярі і Салтзе. — Відїзд із Штокгольму. — Енкенінґ. — Конець подорожи.

Ось стоїть межю многими малими і великими кораблями один, що називає ся „Гріпсгольм“; тотя его назва від того місця, до котрого він пливе. Він досить просторий, щоби помістити в собі споре число прогульковців. На березі стоїть завієгди досить цікавих, мужчин і дам, що вимахують хустками, коли сей корабель відпливає на озеро Милляр. Зараз за вами пливуть ще три інші великі пароходи і минає споро часу, заким они відпливають в інші сторони, а за той час пливемо якби з парадю попри двірки на островах, котрі й тут так само як в Християнії стоять серед лісної зелени між побережними скалами. Они тут помацьовані на ясно, підчас коли в Християнії намацьують дерево лиш олієм. При кожнім двірку мусить бути будка до купання, а на всіх причілках, що виглядають з поміж дерев, повівають шведскі хоругви.

(Дальше буде).

заведеню у Львові, 1 в карнім заведеню в Станіславові, а 1 у Вієньчу.

Порсмес (анґлійский) 15 серпня. Француска фльота відплила вчера звідси, працюючи оваційно жителями міста.

Християнія 15 серпня. До вчера 7 год. вечером знані були вислїди голосованя в 443 округах, в котрих віддано 353.015 голосів за розвязанем унії а 170 против розвязаня. Голосувало вже 80 прц. управнених, а брак ще вістий з 33 округів.

Християнія 15 серпня. Стортінґ скликано на день 21 серпня.

Порсмес (американський) 15 серпня. Вчера оголошено слідуєче урядове повідомленя: На відбутім нині (в понеділок) рано засіданю залагоджено перший артикул в спрві Кореї, а відтак взяли повновластники під нараду другий артикул. О 1 годині з полудня засіданя перервано а о 3 годині по полудни розпочато знову. Стилізація першого артикулу на котрий згодили ся обі сторони, не відповідає первістній редакції артикулу, в якій предложили его Япанці; змінено его о стілько, що погоджено его з поглядами Росії.

НАДІСЛАНЕ.

Прошу прислати **3 К 60 с.** а вишлемо Вам:

1. Жите святих — оправлене.
2. Добрянського Обясненіє служби Божої.
3. Сирава в селі Клекотині.
4. Сьпіванник церковний під ноцю.
5. Унія церковна.
6. Лихий день.
7. Тато на заручинах.

В книгарни коштують ті книжки **7 корон 60 с.**

Адреса: Антоній Хойнацкий, книгар Львів, пасаж Гавсмана ч. 9.

Як пленати і доглядати садовину коли хоче ся мати з неї дохід.

Підручник для властителів садів, селян, міщан і учителів. З 21 рисунками в тексті.

Написав Василь Породко.

Ціна 50 сотиків.

Можна купити в книгарнях: Тов. ім. Шевченка, Ставропільській і у автора в Коломиї ул. Коперника ч. 24.

О п о в і щ е н е

— Ц. к. галицке Товариство господарске, відділ Покутський в Коломиї має на складі знамениті плуги сталеві до ораня, нової системи, виробу п. Плейзи. Тії плуги суть випробовані, і приспособлені для наших селян, а на краєвих виставах кільканайцять разів преміовані срібними медалями. — Ціни плугів суть низькі і так: плуг No I з ґряділем і чепиґами деревляними коштує 10 зр.; No II сильнійший 11 зр.; No III 12 зр. Колієниця сильно окована з цілком зелізними колесами до плуга No I 7 зр.; No II 8 зр. — разом плуг No I з колієницею 17 зр., No II 19 зр. Плуги з цілком зелізними чепиґами о 1 зр. дорожше.

Замавляти просимо під адресою: Ц. к. Товариство господарске відділ Покутський в Коломиї (Рада повітова).

За редакцію відповідає: Адам Креховецький

4

Ц. к. уприв. га лицкий акційний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

у Львові.

Філії: в Кракові, Чернівцях, Тернополі. — Експозитури: в Станиславові, Підволочисках, Новоселиці.

КОНТОРА ВИМІНИ

купує і продає всякі вартісні папери і монети по найдокладнійшій днівній курсі, не числячи ніякої провізії.

Біржеві замовлення

виконує ся під найприступнійшими услівями і уділяє ся всяких інформацій що-до певної і користної

льокації капіталів.

ВСЯКІ КУПОНИ

і вильосовані цінні папери виплачує ся без потручення провізії і коштів.

БЕЗПЛАТНЕ ПЕРЕГЛЯДАНЄ

чисел льосів і інших паперів підлягаючих льосованю.

ОБЕЗПЕЧЕНЄ

ЛЬОСІВ

перед стратою з причини вильосованя.

Депозитовий відділ

приймає вкладки і виплачує задатки на біжучий рахунок, бере до перехованя цінні папери і уділяє на них задатки.

Надто заведено на взір заграничних інституцій так звані

Сховкові депозити (Safe Deposits).

За доплатою 50 до 70 К річно депозитар одержує в сталевій панцирній касі сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно а дискретно може переховати своє майно або важні документи. В тім напрямі починив банк гіпотечний як найдальше ідучі зарядження.

Приписи дотично сего рода депозитів можна одержати безплатно в депозитовім відділі.